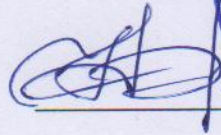

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор, голова Вченої ради

Наталія ФАЛЬКО

« 03 » квітня 2026 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про бібліотеку**

**Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького**

П-11-42-54-2026

Редакція 04

Ухвалено Вченою радою Університету
від «03» квітня 2026 року, протокол № 12

Уведено в дію з «03» квітня 2026 року
наказом від «03» квітня 2026 року
№ 18/01-05

Цей документ є об'єктом права
інтелектуальної власності Університету.
Розповсюдження без письмового дозволу
Університету забороняється.

Запоріжжя
2026

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 2

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	3
2.	Основні завдання бібліотеки	4
3.	Основні функції бібліотеки	6
4.	Управління. Структура та штати. Матеріально-технічне забезпечення	8
5.	Права, обов'язки та відповідальність	9
6.	Взаємодія з посадовими особами та структурними підрозділами Університету	11
7.	Прикінцеві положення	12

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 3

1. Загальні положення

1.1. Бібліотека є структурним підрозділом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (далі – Університет), який забезпечує інформаційними ресурсами та послугами освітні, науково-дослідницькі потреби учасників освітнього процесу Університету.

1.2. Бібліотека у своїй діяльності керується: Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (в актуальній редакції), «Про Національну програму інформатизації», «Про наукову і науково-технічну діяльність» «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права»; розпорядженнями Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації»; наказом Міністерства освіти і науки України від 30.04.1998 року № 155 «Про затвердження Типового положення про бібліотеку вищого закладу освіти Міністерства освіти і науки України»; Професійним стандартом «Бібліотекар» затвердженим Наказом МКІП від 10.03.2025 року № 17; іншими нормативно-правовими актами України, Статутом і Правилами внутрішнього розпорядку Університету та цим Положенням.

1.3. Бібліотека провадить діяльність відповідно до державної політики у галузі освіти, науки та культури, дотримуючись принципів гуманізму та демократизму, пріоритету загальнолюдських цінностей та моралі, академічної доброчесності та відкритості; сприяє реалізації стратегії розвитку Університету та забезпеченню якості освітнього процесу.

1.4. Університет забезпечує правові, організаційні, фінансові та матеріальні-технічні умови, необхідні для функціонування Бібліотеки, зокрема:

– належне зберігання та систематичне поповнення її фондів і електронних ресурсів;

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 4

– комплексну цифровізацію бібліотечних процесів та розвиток телекомунікаційної інфраструктури;

– кіберзахист інформаційних систем та використання ліцензійного програмного забезпечення.

1.5. Науково-методичний супровід діяльності Бібліотеки здійснює Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка (як науково-методичний центр бібліотек закладів вищої освіти України), а також Наукова бібліотека Національного університету «Запорізька політехніка» (як методичний центр бібліотек закладів вищої освіти Запорізького регіону).

1.6. Порядок доступу до бібліотечних фондів та інформаційних ресурсів, перелік основних послуг та умови їх надання визначаються «Правилами користування бібліотекою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького», затвердженими наказом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 13.03.2026 року № 15/01-05.

2. Основні завдання бібліотеки

2.1. Формування бібліотечних-інформаційних ресурсів відповідно до профілю, стратегічних пріоритетів Університету та інформаційних потреб користувачів.

2.2. Забезпечення повного, якісного й оперативного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування всіх категорій користувачів відповідно до їх запитів шляхом надання доступу (фізичного та дистанційного) до ресурсів та послуг.

2.3. Організація довідково-інформаційної діяльності.

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 5

2.4. Впровадження сучасних інформаційних технологій, автоматизованих бібліотечних систем, сервісів віддаленого доступу; забезпечення доступу до національних та міжнародних освітніх та наукових ресурсів, платформ відкритого доступу.

2.5. Інформаційний супровід освітньої та наукової діяльності Університету, консультування з питань дотримання академічної доброчесності, сприяння формуванню інформаційної й цифрової грамотності користувачів.

2.6 Збереження бібліотечного фонду та результатів наукової діяльності Університету шляхом формування цифрових колекцій, архівування електронних ресурсів.

2.7. Здійснення діяльності на засадах інклюзивності, безбар'єрності, універсального дизайну, відкритої науки та принципів відкритого доступу відповідно до законодавства України.

2.8. Популяризація культурної, історичної, наукової та духовної спадщини; сприяння формуванню загальнолюдських цінностей, національної ідентичності засобами інформаційно-бібліотечної діяльності.

2.9. Ведення самостійної та спільної з іншими установами та організаціями науково-дослідної та навчально-методичної діяльності з актуальних питань бібліотечної справи.

2.10. Розвиток професійних компетентностей працівників Бібліотеки через підвищення кваліфікації.

2.11. Розвиток національного та міжнародного співробітництва з бібліотеками, освітніми, науковими, культурними та благодійними організаціями.

2.12. Координація діяльності з факультетами, кафедрами та іншими структурними підрозділами Університету.

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 6

2.13. Організація систематичного моніторингу та оцінки задоволеності користувачів послугами бібліотеки з метою постійного вдосконалення діяльності.

3. Основні функції бібліотеки

3.1. Здійснює системне та якісне комплектування бібліотечних фондів вітчизняними та зарубіжними виданнями на основі моніторингу ринку видавничої продукції, освітніх програм, тематики наукових досліджень та пропозицій структурних підрозділів Університету з дотриманням принципів відкритої науки та цифрової трансформації освіти.

3.2. Забезпечує аналітико-синтетичне опрацювання документів, відображення їх в каталогах та картотеках.

3.3. Обліковує, зберігає, оптимізує бібліотечні фонди, електронні колекції й бази даних відповідно до освітніх та наукових потреб Університету.

3.4. Здійснює індивідуальне та групове бібліотечно-інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування користувачів у фізичному та дистанційному форматах.

3.5. Здійснює формування структури та змістовне наповнення офіційного вебсайту бібліотеки, забезпечує систематичне оновлення інформаційних ресурсів та розвиток спектру дистанційних сервісів для користувачів.

3.6. Адмініструє інституційний репозиторій:

- забезпечує формування, систематизацію та довготривале зберігання електронного архіву наукового та освітнього доробку Університету;
- координує процеси самоархівування та розміщення матеріалів у відкритому доступі.

3.7. Забезпечує, у взаємодії з центром ІТ і цифрової трансформації Університету, безперервний доступ користувачів до локальних та віддалених

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 7

електронних ресурсів, передплачених баз даних та мережевих інформаційних сервісів відповідно до умов договорів та ліцензійних угод.

3.8. Аналізує стан забезпечення бібліотечно-інформаційними ресурсами освітнього процесу та наукової діяльності Університету, взаємодіє з структурними підрозділами щодо придбання навчально-методичної літератури та формування цифрових колекцій.

3.9. Організовує заходи з формування інформаційної та цифрової грамотності користувачів; веде соціокультурну діяльність, спрямовану на популяризацію читання.

3.10. Здійснює інформаційно-аналітичний, науково-методичний та консультаційний супровід науково-педагогічних працівників Університету з питань публікаційної діяльності, роботи з наукометричними та реферативними базами даних, формування авторських профілів, дотримання принципів академічної доброчесності, відкритого доступу та використання електронних наукових ресурсів.

3.11. Розвиває співпрацю з бібліотеками України та інших країн, громадськими та професійними спільнотами, закладами та організаціями з метою поліпшення бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів; бере участь у державних та міжнародних програмах та проєктах.

3.12. Забезпечує підвищення професійного, загальноосвітнього та культурного рівня працівників шляхом участі у конференціях, семінарах тренінгах, стажуваннях тощо.

3.13. Організовує діяльність на засадах інклюзивності, безбар'єрності, універсального дизайну та принципів відкритої науки.

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 8

4. Управління. Структура та штати. Матеріально-технічне забезпечення

4.1. Керівництво бібліотекою здійснює директор, який підпорядкований ректору і є членом Вченої ради Університету.

4.2. Директор бібліотеки призначається на посаду та звільняється з посади наказом ректора Університету відповідно до трудового законодавства України за результатами проведення конкурсу на заміщення відповідної посади.

4.3. Директор несе персональну відповідальність за діяльність бібліотеки, видає розпорядження в межах своєї компетенції, обов'язкові для виконання працівниками бібліотеки.

4.4. Працівники бібліотеки призначаються і звільняються наказом ректора Університету відповідно до трудового законодавства України за поданням директора бібліотеки.

4.5. Структура та штат бібліотеки затверджуються ректором Університету.

4.6. Фінансування діяльності бібліотеки відбувається за рахунок коштів загального та спеціального фондів Університету, а також інших джерел, не заборонених законодавством України, зокрема: грантів вітчизняних та міжнародних організацій, донорських програм і проєктів; коштів, отриманих від надання платних бібліотечних послуг відповідно до чинного законодавства; добровільних внесків, благодійної допомоги, спонсорства та інших надходжень.

4.7. Матеріально відповідальні особи бібліотеки визначаються наказом ректора Університету відповідно до законодавства України; з ними укладаються договори про повну матеріальну відповідальність у випадках,

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 9

передбачених законодавством; інвентаризація бібліотечних фондів і матеріальних цінностей проводиться у встановленому порядку.

4.8. Забороняється використовувати приміщення бібліотеки для робіт, не передбачених завданнями бібліотеки.

4.9. Річні плани та звіти про роботу бібліотеки затверджуються ректором Університету.

4.10. Бібліотека залучає користувачів до управління бібліотекою та до оцінки її діяльності.

5. Права, обов'язки та відповідальність

5.1. Бібліотека має право:

5.1.1. Визначати зміст та форми своєї діяльності залежно від завдань, зазначених у цьому Положенні.

5.1.2. Представляти Університет в установах, громадських і професійних організаціях та об'єднаннях з питань бібліотечно-інформаційної діяльності.

5.1.3. Брати участь у роботі наукових конференцій, нарад, семінарів як в Україні, так і за її межами.

5.1.4. Брати участь у реалізації державних і регіональних програм розвитку бібліотечно-інформаційної справи (у межах своєї компетенції).

5.1.5. Брати участь у грантових програмах, міжнародних проектах.

5.1.6. Вчасно і регулярно отримувати від факультетів, кафедр та інших структурних підрозділів Університету інформацію про ресурсне забезпечення освітніх та наукових програм, науково-дослідницької роботи Університету.

5.1.7. Отримувати від структурних підрозділів Університету обов'язковий примірник (друкований чи електронний) видань Університету, матеріали та відомості, необхідні для вирішення поставлених перед бібліотекою завдань.

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 10

5.1.8. Визначати згідно з Правилами користування бібліотекою МДПУ імені Богдана Хмельницького види і розмір компенсації за збитки, завдані користувачем бібліотечному фонду, обладнанню та іншому майну бібліотеки.

5.1.9. Вилучати документи з фондів у порядку, визначеному нормативно-правовими актами та внутрішніми документами Університету.

5.2. Бібліотечні працівники мають право:

5.2.1. На підтримку з боку Університету в організації підвищення кваліфікації працівників, створення необхідних умов для їх самоосвіти, забезпечення участі в роботі методичних об'єднань, наукових конференцій, семінарів з питань професійної діяльності.

5.2.2. На встановлення надбавок за вислугу років та особливі умови праці, на представлення до різних форм заохочення, нагород та відзнак, які передбачені чинними нормативними актами Університету.

5.2.3. На щорічну відпустку згідно із Законом України «Про відпустки» за відпрацьований робочий рік та додаткову щорічну відпустку за особливий характер праці відповідно до умов Колективного договору між адміністрацією та профспілковим комітетом Університету.

5.2.4. На отримання соціальних гарантій, передбачених законодавством.

5.3 Бібліотечні працівники несуть відповідальність за:

5.3.1. Виконання трудових обов'язків згідно з нормативно-правовими актами про працю в Україні, Колективним договором, Правилами внутрішнього трудового розпорядку Університету та посадовими інструкціями.

5.3.2. Збереження бібліотечних фондів та цифрових колекцій у відповідності до чинного законодавства.

5.3.3. Порухення, скоєні в процесі своєї діяльності, у межах, визначених чинним кримінальним, адміністративним та цивільним законодавством України.

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 11

5.3.4. Порухення законодавства про захист персональних даних користувачів в процесі виконання посадових обов'язків.

5.3.5. Дотримання правил з охорони праці, протипожежної безпеки та виробничої санітарії.

5.4. Бібліотека зобов'язана:

5.4.1. Обслуговувати користувачів згідно з Правилами користування бібліотекою МДПУ імені Богдана Хмельницького.

5.4.2. Своєю діяльністю забезпечувати реалізацію прав громадян на бібліотечно-інформаційне обслуговування, встановлених Законом України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

5.4.3. Здійснювати обробку персональних даних користувачів виключно з дотриманням вимог Закону «Про захист персональних даних» та внутрішніх положень Університету.

5.4.4. Звітувати про свою роботу перед Вченою радою Університету.

6. Взаємодія з посадовими особами та структурними підрозділами Університету

6.1. Бібліотека співпрацює з усіма структурними підрозділами, науковим товариством студентів, аспірантів та докторантів, студентським та громадським самоврядуванням Університету для забезпечення освітнього, наукового та виховного процесів інформаційними ресурсами і послугами.

6.2. Бібліотека має право отримувати від адміністрації, підрозділів та посадових осіб необхідну інформацію, документи і дані (навчальні плани, теми досліджень, контингент користувачів тощо) для виконання своїх завдань.

6.3. Структурні підрозділи Університету зобов'язані надавати інформацію своєчасно у строки, визначені планами Університету, або за запитом

МОН України	Положення про бібліотеку	П-11-42-54-2026	
		Редакція 04	
МДПУ імені Богдана Хмельницького		Аркушів 12	Аркуш 12

бібліотеки, та в обсязі, необхідному і достатньому для якісного виконання поставлених перед бібліотекою завдань.

6.4. Бібліотека координує діяльність з навчальним і науковим відділами, кафедрами та деканатами факультетів щодо комплектування фонду, формування електронних ресурсів, інформаційної грамотності та моніторингу якості послуг.

7. Прикінцеві положення

7.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою Університету і затвердження наказом ректора.

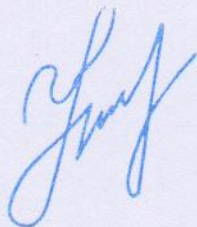
7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету й затверджуються наказом ректора.

7.3. Положення є чинним до затвердження його нової редакції.

Відповідальний за укладання
Положення

 Світлана ЄНЄВА

Погоджено
Провідний юрисконсульт

Наталія ПРЕДМЕСТНІКОВА